

Regio & unde
dicta.

Situs.

Cœli temperies.
Soli qualitas.

Imperium majo-
rum.

Urbes.

Bavaria præter divisiones paullo ante a nobis commemoratas in *Cis-Danubianam* & *Trans-Danubianam* dividitur. *Bavaria Trans-Danubiana* Nariscorum ora est, de quibus supra. Hodie *Nortgovia* dicitur, vulgo *Nortgow*, atque hæc eadem *Palatinatus superior* est. Ea jam nunc, postquam de Bavaria universim ac de ea quæ Comitatus nomine censetur hæcenus verba fecimus, explicanda occurrit. *Nortgovia* autem nomen, ut ab etymo ordiamur, a Septentrionali plaga aut terra nomen habet. *Nort* enim Idiomate Germanico Septentrionem, *Gow* terram & agrum significat. Dicitur etiam hæc Regio *Palatinatus superior*, ad differentiam ejus qui ad Rhenum est *Palatinatus*, qui inferior appellatur. Hæc *Bavaria* olim *Noricum* dicta fuit, quam *Ptolemæus* *Æno* flumine, *Danubii* parte quæ est ab *Æno* ad Montem *Cetium*, monte *Cetio*, *Pannoniæ* parte & monte *Carranca* definit. Sed postquam *Boii* exactis Romanis in partem *Vindeliciæ*, quæ inter *Ænum* & *Lycum* jacet immigrarunt, evenit ut is etiam tractus, tum *Norici*, tum *Boiarix* sive *Bavarix* nomen acciperet. Quo sensu (ut suis ad *Ortelium* literis *M. Velferus* monuit) eam *Diaconus* 111 *Longobard.* describit, his verbis: *Noricum* siquidem Provincia quam *Boioariorum* populus habitat, habet ab Oriente *Pannoniam*, ab Occidente *Suaviam*, a Meridie *Italiam*, ab Aquilonis vero parte *Danubii* fluenta. *Noricorum* duas Provincias numerat *Sex*. *Ruffus*, item *lib. Notiti.* *Noricum Mediterraneum* & *Ripense*. Ceterum *Bavaria* hæc a Septentrione *Voitlandiam* vicinam habet; ab Ortum *Bohemia*; qua *Meridies* *Danubio* fluvio a reliqua *Bayaria* dispescitur, qua *Occidens* *Hanecampo*, *Sueviæ* parte, ac *Franconiæ* terminatur. Aër hujus regionis utcumque gratus ac salubris est: terra autem satis dura & aspera, licet quibusdam locis satis proferat Frumenti: ac pascua reperiantur saginando pecori apta. Iuxta *Kelheimium* *Danubii* ripa vitifera est, Vinum tamen ignobile & austerum, ut vulgo dici soleat, acetum in illis Montibus nasci. Gignit & alibi Metalla varii generis, inprimis Ferrum magna copia, unde *Nortgovienfes* annuatim magnam vim pecuniæ colligunt. Optimum item caruleum colorem quem vulgo *Lazurum* vocant. *Noricum* porro nunc *Bavariæ Palatinatus* Regni titulo olim decoratum fuit, ac proprios Reges habuit reliqua *Bavaria* a Romanis in Provinciam redacta, usque ad annum Domini 15. Unde *Julius Cæsar* meminit, *Ariovistum* Germanorum Regem uxorem habuisse sororem Regis *Noricorum*. Quos tamen *Norici* posterioribus temporibus habuerunt Principes non constat, quousque facti sunt Christiani. Anno, vero 1551 opera *Theodonis* 11 in vnum regnum redacta est *Bavaria*, qui Romanos e *Bavaria* expulit maxima strage edita: inde in tres Ducatus tributa per tres illius Filios, *Theodonem* 111 qui *Ratisbonæ*, *Ottonem* qui *Ortingiæ*, *Theobaldum* qui *Tyrolis* confedit. Reliquos enumerare nimis longum foret. Ut tandem hoc caput finia, *Ludovicus Imperator Dux Bavarix* anno Christi 1550 hujusmodi divisionem instituit, ut tota *Bavaria* *Norici Palatinis* Principibus cederet, præter Urbes aliquot Imperiales: & quæcumque jam olim ad Imperiū pertinuerant. Metropolis hujus *Bavarix* *Nurembergæ* vulgo *Nurenberg*, ad annē *Pegnitū*, qui Urbem interluit, Situ amœno excellens, Ambitu magna, Visu pulchra, Templis celebris. *Ædiūque* pulcherrimarū frequentia nitidissime culta, plateis vicisque insignis, Mœnibus Turribusque